

Wie was Sjanie van Duinen?

In het vorige nummer meldden we al dat vorig jaar is overleden de bekende kinderboekenschrijfster Sjanie van Duinen. Ze werd 53 jaar. Met name onder de reformatorische jeugd waren en zijn haar boeken razend populair. Vrijwel alle titels werden uitgegeven door Den Hertog in Houten. De auteur, vanaf haar geboorte gehandicapt, timmerde niet erg aan de weg als het ging om populariteit. Desondanks werd ze zeer gewaardeerd en zullen haar boeken nog jaren grif gelezen worden. Reden om eens wat uitgebreider stil te staan bij deze schrijfster. We doen dat aan de hand van publicaties uit andere bladen en interviews die met haar werden gehouden in de afgelopen jaren*.

Sjanie van Duinen werd geboren op 29 januari 1946 in Dordrecht als derde van vijf kinderen. Hoewel ze nooit heeft kunnen lopen, volgde ze 'gewoon' de lagere school. Na die periode moest ze thuisblijven omdat de gang naar een middelbare school in haar situatie niet mogelijk was. Dat heeft ze als een moeilijke periode ervaren: "Na de basisschool kwam de moeilijkste periode. Zomaar ineens was ik thuis. Mijn vriendinnen gingen naar andere scholen, die raakte ik zachtjesaan kwijt. En als twaalfjarige ben je te groot om te spelen en nog te klein om met een bepaalde werkzaamheid bezig te zijn." In die periode begon het grote lezen. Sjanie las alles wat ze vinden kon en gaf zelf in een interview aan, dat ze door het vele lezen ook vaak boeken las, die eigenlijk nog niet voor haar leeftijd bestemd waren. "Als je veel leest, ben je je leeftijd wat vooruit en lees je al gauw boeken die voor ouderen bestemd zijn." Na het lezen kwam het schilderen. Van Duinen heeft jarenlang getekend en geschilderd en pas toen haar handen dat niet meer aankonden, legde ze de kwasten met tegenzin neer. Het was in die periode dat haar volgende talent zich manifesteerde: het schrijven van verhalen en boeken. Naast ruim dertig boeken schreef ze veel verhaaltjes voor de jeugdbijlagen van het Reformatorisch Dagblad, Terdege en Kind en Evangelie. Een aantal van die verhalen is ook gebundeld uitgegeven.

Sentiment

Hoewel in haar boeken het sentiment een rol speelt - ze stelt zelf dat ze daar ook van houdt in boeken - mag het oeuvre van Van Duinen niet als 'sentimenteel' in de negatieve betekenis worden gestempeld. Het is een gezonde dosis sentiment, waar veel kinderen van smullen en die ook bij auteurs als Van de Hulst en Anne de Vries te vinden is. Wie iets weet van Sjanies moeilijke leven (langzaam maar zeker verliet de kracht haar benen en uiteindelijk ook haar armen en handen) kan begrijpen, dat zo iemand wars is van vals sentiment. Ik denk dat dat haar boeken ook eerlijker heeft gemaakt dat boeken over dezelfde onderwerpen die door lichamelijk gezonde auteurs zijn geschreven. Zij schreef vanuit ervaring, iets dat een auteur behoeden kan voor overdrijving en teveel uitvergroting. Dat geeft ze zelf ook aan: "Het kan soms juist bemoedigend zijn. Je kunt de situatie, ook al heb je het zelf niet precies zo meegemaakt, beter aanvoelen."

Sjanie van Duinen schreef voor kleine en grote kinderen en voor ouderen. Een brede doelgroep dus, en dat is mede de kracht van haar schrijverschap. Ze had interesse in kinderen en in volwassenen. Waarschijnlijk mede door haar handicap had ze de tijd zich te verdiepen in mensen en zich in hen te verplaatsen. Het is opmerkelijk dat na een oproep in het Reformatorisch Dagblad aan kinderen om een brief te schrijven aan hun

lievelingsauteur, Sjanie van Duinen de meeste post kreeg. Ik ga ervanuit dat zo'n beloning voor haar meer zei dan prijzen of andere erkenningen. Van Duinen schreef haar eerste pennevruchten nog zelf met de hand. Later, toen dat niet meer ging, dicteerde ze de verhalen aan een broer. Een dag voor haar overlijden kwam haar laatste boek gereed: *Wouter wordt geen vissersman*, het zesde deeltje in een serie over Wouter.

Bibliografie Sjanie van Duinen (1946-1999)

(behalve het eerste boek, dat werd uitgegeven bij Van den Tol in Dordrecht, verschenen alle titels bij Den Hertog in Houten)

- 1975 Een vader der wezen
- 1982 Waarom toch Wim?
- 1982 Het huisje van tante Cornelia
- 1983 Toch komt het goed Rianne
- 1983 Het plan van Alex
- 1984 Ga niet alleen Rianne
- 1985 Voor elk die in het duister dwaalt
- 1985 Marisca
- 1986 De geheime hut
- 1986 Haar stille wens
- 1987 Elske van de orgeldraaier
- 1988 Hoe alles anders werd
- 1988 Martijn van tien hoog
- 1989 Zo'n verlegen Nienke
- 1989 Om nooit te vergeten
- 1989 Mijn flinke Marinda
- 1989 Ook voor jou Rianne
- 1990 Wie had dat ooit kunnen denken
- 1991 Kinderverhalen
- 1991 Bertje en Martje
- 1992 Elske waarheen?
- 1993 Verhalen voor jou
- 1994 Marinda en Rianne vinden elkaar
- 1994 Wouter en de praathond
- 1995 Geen brug meer voor Marinda en Rianne
- 1995 Wouter en de kippendief
- 1995 Oma, ik ben Femke
- 1996 Wouter en het ezelgeheim
- 1996 Zeg het toch, Hanneke
- 1997 Wouter en de Postkanarie
- 1997 Zo blijft het niet, Lizette!
- 1998 Wouter in een witte wereld
- 1999 Wouter wordt geen visserman

